

Yksityisen silmäterveydenhuollon palveluvalikoima

-Yksiköissä yleisesti tuotettavissa olevia palveluita-

Versio 1.0

Sisällysluettelo

1 YLEISTÄ	5
2 TUTKIMUSKÄYNNIT	6
2.1 Optometristin tutkimuskäynnit.....	6
2.2 Silmälääkärin tutkimuskäynnit	6
2.3 Silmälääkärin ja optometristin välisestä työnjaosta vastaanottokäyntien yhteydessä.....	6
3 LEIKKAUSJÄLKIKONTROLLIT	8
3.1 Kaihileikkauksen jälkikontrolli.....	8
3.2 Muu leikkausjälkikontrolli	8
4 TAUTIKOHTAISET PAKETIT	9
4.1 Glaukooman diagnoosipaketti.....	9
4.2 Avohoidon glaukooman seurantapaketti	9
4.3 Kustaan makuladegeneraatiopotilaan seurantapaketti	9
4.4 Kuivan makuladegeneraatiopotilaan seurantapaketti.....	10
4.5 Venaokluusio-seurantapaketti.....	10
4.6 Diabetespotilaan seurantapaketti.....	10
4.7 Kuivasilmäpotilaan hoitopaketti.....	11
5 TOIMENPIDEPAKETIT (SILMÄSAIRAALAT)	12
5.1 Kaihileikkaus	12
5.2 Karsastusleikkaus	12
5.3 Luomiplastia.....	12
5.4 Glaukooma SLT-lasertoimenpide.....	12
5.5 Jälkikaihi YAG-lasertoimenpide.....	13
5.6 Perifeerinen iridotomia -lasertoimenpide	13
5.7 Silmänpohjan lasertoimenpide, verkkokalvon perifeerinen reikä poliklinikka + kontrollikäynti.....	13
5.8 Silmänpohjan lasertoimenpide, diabeetikon silmänpohjan paikallinen laserhoito.....	13
5.9 Silmänpohjan lasertoimenpide, diabeetikon silmänpohjan laaja- alainen laserhoito.....	14
5.10 Kustaan makuladegeneraatiopotilaan hoitopaketti	14
5.11 Diabeetikon silmänpohjan injektiohoito	14

5.12	Venaokluusio injektiohoito	14
6	ERILLISET TUTKIMUKSET.....	15
6.1	Silmänpohjavalokuva.....	15
6.2	Makulan biomorfinen kerroskuvaus OCT.....	15
6.3	Papillan OCT/GDx.....	15
6.4	Hermosäievalokuvaus.....	15
6.5	Keskeinen näkökenttätutkimus (automatisoitu staattinen perimetria)	15
6.6	Laaja näkökenttätutkimus (automatisoitu kineettinen perimetria)	16
6.7	Silmänpaineen vrk-käyrä (Ta)	16
6.8	Sarveiskalvon topografia	16
6.9	Fluoresiiniangiografia-varjoainekuvaus (FAG)	16
6.10	Silmien etuosavalokuva	16
6.11	Meibomigrafia	16
6.12	Schirmer-testi.....	16
6.13	Kyyneltiehuuhtelu	17
6.14	Ortoptinen ja pleoptinen tutkimus.....	17
7	LÄHTEET JA LIITTEET	18

1 YLEISTÄ

Tämän dokumentin tarkoitus on listata ja kuvata lyhyesti ne silmäterveydenhuollon palvelut, joita yksityiset silmäterveydenhuollon palveluntuottajat (optikkoliikkeet silmälääkärivastaanottoineen ja silmälaboratorioineen, yksityiset silmäklinikat ja -sairaalat) voivat tuottaa kunnille, maakunnille, kuntayhtymille tai sairaanhoitopiireille. Kaikkia dokumentissa mainittuja palveluita on mahdollista tuottaa nykyisen palveluseteli- ja hankintalain puitteissa.

Kaikki yksityiset silmäterveydenhuollon palveluntuottajat eivät tuota kaikkia dokumentissa mainittuja palveluita. Ne voivat olla erikoistuneita yhden tai useamman palvelukokonaisuuden tuottamiseen.

Palveluluettelo perustuu suurimpien sairaanhoitopiirien toteutuneisiin kilpailutus- ja ulkoistuspäätöksiin. Kaikkia dokumentissa mainittuja palveluita tuotetaan jo nyt jossain päin Suomea.

2 TUTKIMUSKÄYNNIT

2.1 Optometristin tutkimuskäynnit

Optometristin näöntutkimus

Optometristilla tarkoitetaan tässä dokumentissa laillistettua optikkoa, jolla on diagnostisten lääkeaineiden käyttöoikeus. Yli 50% laillistetuista optikoista on optometristeja (~800).

Optometristin vastaanotolla optometristi tekee asiakkaalle [Hyvä optometristin tutkimuskäytäntö](#) -ohjeistuksen mukaisen näöntutkimuksen tarvittavia tutkimusvälineitä käyttäen. Optometristin näöntutkimukseen sisältyy aina anamneesi, lähi- ja kaukonäön sekä asentovirheiden tutkimukset. Tarvittaessa optometristi tekee asiakkaalle sykloplegisen refraktion. Silmien terveystilanne arvioidaan tutkimalla vähintään silmien etu- ja sisäosat sekä mittaamalla silmänpaine.

Potilas ohjataan normaalista poikkeavan löydöksen perusteella jatkotutkimuksiin silmälääkəriin (~500). Löydökset dokumentoidaan silmälääkärin tutkimusta varten minimissään [optikon arvio silmälöydöksistä](#) -tietosisällön laajuisesti

2.2 Silmälääkärin tutkimuskäynnit

Silmälääkärin tutkimus, vastaanottokäynti

Silmälääkärin vastaanotolla lääkäri tekee potilaalle anamneesin ja täydellisen silmien terveystutkimuksen käyttäen biomikroskooppia ja muita tarvittavia tutkimusvälineitä. Vastaanottokäynnillä voidaan tarpeen mukaan tehdä myös refraktiivinen tutkimus ja määrätä potilaalle sopivat silmälasit. Potilas määrätään tarpeen mukaan jatkotutkimuksiin, esimerkiksi kuvantamis- ja/tai laboratoriotutkimuksiin.

Silmälääkärin tutkimus, päivystyskäynti

Silmälääkärin päivystyskäynnillä potilaan akuutin silmävaivan syy selvitetään. Lääkäri tekee potilaalle anamneesin ja tarvittavan silmien terveystutkimuksen käyttäen biomikroskooppia ja muita tarvittavia tutkimusvälineitä. Potilas määrätään tarpeen mukaan jatkotutkimuksiin (esimerkiksi kuvantamis- ja/tai laboratoriotutkimuksiin).

2.3 Silmälääkärin ja optometristin välisestä työnjaosta vastaanottokäyntien yhteydessä

Silmäterveydenhuollon palveluita tuottavissa yksityisissä terveydenhuollon toimintayksiköissä toteutetaan joustavasti työnjakoa laillistettujen ammattihenkilöiden

välillä [Terveystieteiden ammattihenkilölain 1994/559](#) säännösten ja Valviran sen perusteella laillistetuille [silmälääkäreille ja optikoille työnsä](#) antamien ohjeiden mukaisesti.

Yksityiset silmäterveydenhuollon palveluntuottajat toteuttavat yhä yleisemmin työnjakomallia, jossa optometristin löydöksen perusteella asiakkaalle tehdään tarvittavat silmälaboratoriotutkimukset valmiiksi ennen silmälääkärin tutkimus- ja diagnoosikäyntiä.

Mallin on todettu aikaistavan potilaan diagnoosin saantia tehostavan erikoislääkäriresurssin käyttöä.

3 LEIKKAUSJÄLKIKONTROLLIT

3.1 Kaihileikkauksen jälkikontrolli

Kaihileikkauksen jälkikontrollin suorittaa yleensä optometrismi, mikäli leikkaava silmäkirurgi on antanut siihen suostumuksen.

Kaihileikkauksen jälkikontrollissa tarkastetaan silmän tilanne leikkauksen jälkeen biomikroskooppia hyväksikäyttäen. Tutkimuksessa kiinnitetään erityistä huomiota näkökykyyn ja silmään asennettuun keinomykiöön (linssiin).

Tarvittaessa potilas ohjataan jälkikontrollista optikon epäilyn perusteella jatkotutkimuksiin, esimerkiksi kuvantamis- ja/tai laboratoriotutkimukset, ja edelleen silmälääkärin tutkimukseen tutkimustulosten kera.

3.2 Muu leikkausjälkikontrolli

Muun leikkauksen jälkikontrollin suorittaa yleensä silmälääkäri tai optometrismi, mikäli leikkaava silmäkirurgi on antanut siihen suostumuksen. Käypä hoito-suositus määrittää jälkikontrollin sisällön.

Muu leikkausjälkikontrolli voi liittyä esim. glaukooma-, diabetes- tai luomioperaatioon. Sairaudesta tai vaivasta ja leikkauksesta riippuen jälkikontrolli sisältää silmän tutkimisen ja tarvittavat silmälaboratoriotutkimukset.

Tarvittaessa potilas ohjataan jälkikontrollista optikon epäilyn perusteella jatkotutkimuksiin, esimerkiksi kuvantamis- ja/tai laboratoriotutkimukset, ja edelleen silmälääkärin tutkimukseen tutkimustulosten kera.

4 TAUTIKOHTAISET PAKETIT

4.1 Glaukooman diagnoosipaketti

Glaukooman diagnoosipakettiin kuuluu ensimmäisen käynnin yhteydessä lääkärin tekemä anamneesi ja täydellinen silmien terveystutkimus käyttäen biomikroskooppia ja muita tarvittavia tutkimusvälineitä (gonioskopia ja kontaktitonometria suoritetaan aina normaalitoimenpiteinä).

Toisella käynnillä suoritetaan optometristin tai muun koulutetun ammattilaisen toimesta glaukooman diagnosointiin tarvittavat kuvantamis- ja silmlaboratoriotutkimukset: Silmänpaineen vuorokausikäyrä, näkökenttätutkimus, silmän valokuvaus funduskameralla ja biomorfinen OCT-kerroskuvaukset (näköhermon ja retinan hermosäikeiden sekä gangliosolujen biomorfiset mittaukset).

Potilaan tullessa silmälääkärin tutkimukseen optometristin glaukooma-epäilynä, toimitaan kohdan 2.3 työnjaon mukaisesti.

4.2 Avohoidon glaukooman seurantapaketti

Glaukooman seurantapaketti sisältää oleellisesta osin samat elementit, kuin glaukooman diagnoosipaketti. (lääkärin tutkimus ja silmlaboratoriotutkimukset). Seurannassa lääkäri keskittyy sairauden etenemisen- ja hoitotasapainon havainnointiin.

Silmänpaineen seurannan tekee puolivuositain optometristi, mikäli hoitava lääkäri on antanut siihen suostumuksen. Vuositain tehdään hoitavan silmälääkärin määrittämät silmlaboratoriotutkimukset optometristin tai muun koulutetun ammattilaisen toimesta. Mikäli silmänpaineissa ja/tai silmlaboratoriotutkimuksissa on hoitavan silmälääkärin määrittämien raja-arvojen ylittäviä löydöksiä, asiakas ohjataan silmälääkärin vastaanotolle.

Hyvässä hoitotasapainossa oleva asiakas käy silmälääkärin vastaanotolla kerran kahdessa vuodessa.

4.3 Kosteaa makuladegeneraatiopotilaan seurantapaketti

Kosteassa silmänpohjan rappeumataudissa diagnoosi tehdään silmälääkärin suorittaman anamneesin ja täydellisen silmien terveystutkimuksen sekä biomorfinen OCT-kerroskuvauksen ja/tai fluoressiangiografiatutkimuksen avulla.

Kosten makuladegeneraation seurannan tekee silmälääkäri tai optometrismi, jos lääkäri on antanut siihen suostumuksen. Seurantaan kuuluvat näöntarkkuuden seuranta ja OCT-kerroskuvaus hoitavan silmälääkärin suositteleman seuranta-aikataulun mukaisesti. Mikäli näöntarkkuuksissa ja/tai silmälaboratoriotutkimuksissa on hoitavan silmälääkärin määrittämien raja-arvojen ylittäviä löydöksiä, asiakas ohjataan silmälääkärin vastaanotolle.

4.4 Kuivan makuladegeneraatiopotilaan seurantapaketti

Kuivassa silmänpohjan rappeumataudissa seuranta keskittyy kostean tautimuodon poissulkemiseen, riskitekijöiden minimoimiseen sekä ennakoivaan näönkäytön opettamiseen potilasneuvonnan keinoin.

Kuivan makuladegeneraation seurannan tekee silmälääkäri tai optometrismi, jos lääkäri on antanut siihen suostumuksen. Seurantakäynnillä toteutuu silmälääkärin suorittama anamneesi, täydellinen silmien terveystutkimus ja biomorfinen OCT-kerroskuvaus ja/tai fluoressiiniangiografiatutkimus.

Mikäli näöntarkkuuksissa ja/tai silmälaboratoriotutkimuksissa on hoitavan silmälääkärin määrittämien raja-arvojen ylittäviä löydöksiä, asiakas ohjataan silmälääkärin vastaanotolle.

4.5 Venaokluusio-seurantapaketti

Vena-okluusion seurantapakettilla diagnosoidaan ja hoidetaan laskimopuolen tukosten synnyttämiä vaurioita tai ehkäistään esim. makula-alueen turvotusta.

Seurantakäynnillä tehdään silmälääkärin suorittama anamneesi, täydellinen silmien terveystutkimus ja biomorfinen OCT-kerroskuvausta ja/tai fluoreniiniangiografiatutkimus.

Hoitona koetetaan vaikuttaa yleiseen valtimonkoveitustautiin sekä hoitaa silmänpohjaa esim. laserhoidolla tai uudissuonten kasvua hillitseväällä lääkeaineella, joka ruiskutetaan silmän sisään.

4.6 Diabetespotilaan seurantapaketti

Diabetespotilaan seurantapakettilla diagnosoidaan ja tarvittaessa hoidetaan silmän diabeteksestä johtuvat silmänpohjan ja kammiokulman verisuonimuutokset sekä niistä johtuva silmänpohjan turvotus.

Silmälääkäri tekee potilaalle anamneesin ja täydellisen silmien terveystutkimuksen käyttäen biomikroskooppia ja muita tarvittavia tutkimusvälineitä. Potilaalle suoritetaan

silmänpohjakuvaus samalla vastaanottokäynnillä. Potilas määrätään tarpeen mukaan jatkotutkimuksiin, esimerkiksi kuvantamis- ja/tai laboratoriotutkimuksiin ja/tai hoitotoimenpiteisiin (silmänsisäiset laser ja/tai pistoshoidot).

Jatkoseurannan tekee optometrismi hoitavan silmälääkärin määrittämien kriteerien mukaisesti. Mikäli optometristin tutkimuksissa ilmenee hoitavan silmälääkärin määrittämien raja-arvojen ylittäviä löydöksiä, optometrismi etäkonsultoi silmälääkärää. Tarvittaessa asiakas ohjataan silmälääkärin vastaanotolle.

4.7 Kuivasilmäpotilaan hoitopaketti

Kuivasilmäpotilaan hoitopaketilla annetaan oireenmukaista hoitoa vaivasta kärsiville potilaille sekä tunnistetaan silmälääkärin tutkimusta ja hoitoa tarvitsevat.

Optometrismi suorittaa kuivasilmätutkimuksen asianmukaisin välinein. Tutkimus sisältää ainakin näöntarkkuustason määrittämisen, silmien etuosien mikroskopian, kyynelfilmin määrän ja laadun mittaamisen ja silmäluomien tutkimuksen. Tutkimustensa perusteella optometrismi antaa tutkittavalle hoito-ohjeet ja määrittää tarvittavat seurantatutkimukset hoidon vaikuttavuuden varmistamiseksi.

Optometrismi ohjaa potilaan tarvittaessa silmälääkärin tutkimukseen havaitessaan kliinisesti merkittäviä löydöksiä.

5 TOIMENPIDEPAKETIT (silmäsairaalat)

5.1 Kaihileikkaus

Kaihikeikkauksessa silmän samentunut mykiö eli sisäinen linssi poistetaan ja vaihdetaan yksiteholinssiin (korjaa joko kauko- tai lähinäön), tooriseen linssiin (korjaa edellisen lisäksi myös hajataitteisuutta) tai moniteholinssiin (korjaa kaiken edellä olevan).

Leikkaus on päiväkirurginen, paikallispuudutuksessa tehtävä, kestää noin 20 minuuttia ja potilas pääsee pois sairaalasta noin 1-2 tunnin päästä leikkauksesta.

5.2 Karsastusleikkaus

Karsastusleikkauksessa silmää liikuttavia lihaksia muotoillaan joko paikallispuudutuksessa (yleensä aikuiset) tai yleisanestesiassa (lapset).

Leikkaus on päiväkirurginen ja sitä edeltävät kattavat silmäkirurgin ja optometristin tai ortoptistin suorittamat ortoptiset tutkimukset.

5.3 Luomiplastia

Luomiplastialeikkauksessa joko ylä- tai alaluomea muotoillaan paikallispuudutuksessa päiväkirurgisesti. Syynä voi olla esimerkiksi yläluomen roikkuminen, joka pienentää näkökenttää.

5.4 Glaukooma SLT-lasertoimenpide

Glaukooman hoidossa käytettävässä selektiivisessä lasertrabekuloplastiassa (SLT) hoidetaan kammiokulmaa laserilla ja tavoitteena on silmänpaineen laskeminen. Hoidolla pyritään poistamaan tai vähentämään lääkityksen tarvetta. Toimenpiteen voi tehdä tarvittaessa uudelleen useita kertoja hoidon tehon vähennyttyä.

Toimenpide on päiväkirurginen, paikallispuudutuksessa tehtävä ja potilas kotiutetaan toimenpiteen jälkeen.

5.5 Jälkikaihi YAG-lasertoimenpide

Kaihileikkauksen jälkeen silmän kapselipussiin saattaa jäädä soluja, jotka lisääntyessään saattavat aiheuttaa silmään jälkisamentumaa. Kapselipussin samentunut osa poistetaan laserhoidolla.

Toimenpide on päiväkirurginen, paikallispuudutuksessa tehtävä ja potilas kotiutetaan toimenpiteen jälkeen.

5.6 Perifeerinen iridotomia -lasertoimenpide

Perifeerisessä iridotomiassa värikalvon tyveen tehdään YAG-laserilla pieni reikä. Näin muodostetaan ylimääräinen aukko etu- ja takakammion välille. Hoitoa käytetään tiettyjen glaukoomatyyppeiden hoidossa.

Toimenpide on päiväkirurginen, paikallispuudutuksessa tehtävä ja potilas kotiutetaan toimenpiteen jälkeen.

5.7 Silmänpohjan lasertoimenpide, verkkokalvon perifeerinen reikä poliklinikka + kontrollikäynti

Verkkokalvon perifeerinen reikä voidaan korjata laserilla siten, että verkkokalvo "poltetaan" kiinni pohjaansa (fotokoagulaatio).

Toimenpide on päiväkirurginen, paikallispuudutuksessa tehtävä ja potilas kotiutetaan toimenpiteen jälkeen.

5.8 Silmänpohjan lasertoimenpide, diabeetikon silmänpohjan paikallinen laserhoito

Diabetespotilaan paikallisessa lasertoimenpiteessä silmän verisuonimuutoksista johtuva paikallinen verenvuoto hoidetaan silmänpohjan laserhoidolla (fotokoagulaatio).

Toimenpide on päiväkirurginen, paikallispuudutuksessa tehtävä ja potilas kotiutetaan toimenpiteen jälkeen.

5.9 Silmänpohjan lasertoimenpide, diabeetikon silmänpohjan laaja-alainen laserhoito

Diabetespotilaan laaja-alaisessa lasertoimenpiteessä silmän uudisverisuonimuutoksia hoidetaan silmänpohjan laserhoidolla (panfotokoagulaatio).

Toimenpide on päiväkirurginen, paikallispuudutuksessa tehtävä ja potilas kotiutetaan toimenpiteen jälkeen.

5.10 Kosteaa makuladegeneraatiopotilaan hoitopaketti

Kosteassa silmänpohjan rappeumataudissa etenemisen estämiseksi silmän sisään ruiskutetaan 4-6 viikon välein verisuonten kasvua hillitsevää lääkeainetta, joka kiihdyttää uudisruonet ja lopettaa niiden tihkuttamisen silmänpohjan verkkokalvon alle. Pistoshoidon kesto on yksilöllinen.

Toimenpide on päiväkirurginen, paikallispuudutuksessa tehtävä ja potilas kotiutetaan toimenpiteen jälkeen.

5.11 Diabeetikon silmänpohjan injektiohoito

Diabetespotilaan silmän verisuonimuutosten aiheuttamista verenvuodoista johtuva silmänpohjan turvotusta hoidetaan silmän sisään ruiskutettavalla verisuonten tihkuamista estävällä lääkeaineella.

Toimenpide on päiväkirurginen, paikallispuudutuksessa tehtävä ja potilas kotiutetaan toimenpiteen jälkeen.

5.12 Venaokluusio injektiohoito

Venaokluusiopotilaan silmän verisuonimuutosten aiheuttamista verenvuodoista johtuvaa silmänpohjan hapenpuutetta hoidetaan silmän sisään ruiskutettavalla uudisverisuonitusta estävällä lääkeaineella.

Toimenpide on päiväkirurginen, paikallispuudutuksessa tehtävä ja potilas kotiutetaan toimenpiteen jälkeen.

6 ERILLISET TUTKIMUKSET

Erilliset silmälaboratorio- ja muut tutkimukset/toimenpiteet suorittaa optometrismi tai muu koulutettu terveydenhuollon ammattihenkilö.

6.1 Silmänpohjavalokuva

Silmänpohjan valokuva on silmänpohjakameralla otettu valokuva silmän pohjasta. Valokuvalla voidaan todeta tai seurata silmänpohjamuutoksia.

6.2 Makulan biomorfinen kerroskuvaus OCT

Makulan (verkkokalvon keskiosa) aluetta voidaan kuvantaa optisella kerroskuvauksella (OCT, Optical Coherence Tomography). Biomorfinen OCT näyttää kaikki verkkokalvon kerrokset ja niiden välissä olevat rakenteet poikkileikkauskuvana. Kuvausta käytetään diagnostisena tutkimuksena mm. silmänpohjan rappeuman, silmänpohjan turvotuksen ja glaukooman seurannassa sekä niiden hoidossa.

6.3 Papillan OCT/GDx

Näköhermoa (Papilla on alue silmänpohjassa, jossa hermosäikeet kulkevat aivoihin) voidaan kuvantaa optisella kerroskuvauksella (biomorfinen OCT, Optical Coherence Tomography). Tutkimuksella voidaan varmistaa näköhermon rakennepoikkeamat ja siinä kulkevien hermosäikeiden määrä (vähenee esimerkiksi glaukooman yhteydessä). Tutkimusta käytetään mm. glaukooman diagnosointiin ja seurantaan.

6.4 Hermosäievalokuvaus

Hermosäievalokuvaus suoritetaan silmänpohjakameralla ja erikoisfilterillä, jolla hermosäikeisiin saadaan hyvä näkymä. Tutkimusta käytetään mm. glaukooman diagnosointiin ja seurantaan.

6.5 Keskeinen näkökenttätutkimus (automatisoitu staattinen perimetria)

Näkökenttätutkimuksella tutkitaan näkökentän mahdollisia puutosalueita. Tutkimusta käytetään glaukooman diagnosointiin ja seurantaan.

6.6 Laaja näkökenttätutkimus (automatisoitu kineettinen perimetria)

Näkökenttätutkimuksella tutkitaan näkökentän laajuutta ja mahdollisia puutosalueita. Sitä käytetään näköradan neurologisen osaan liittyvien sairauksien diagnosointiin ja seurantaan (esimerkiksi aivokasvaimet ja aivoverenvuodot).

6.7 Silmänpaineen vrk-käyrä (Ta)

Silmänpaineen vuorokausikäyrällä pyritään todentamaan silmänpaineen vaihteluita eri vuorokauden aikoina. Tutkimusta käytetään glaukooman diagnosointiin ja seurantaan.

6.8 Sarveiskalvon topografia

Sarveiskalvon topografialla kartoitetaan sarveiskalvon muotoa ja paksuutta. Tutkimusta käytetään mm. ennen kaihi- ja taittovirhekirurgiaa sekä sarveiskalvon pullistumataudin diagnosointiin ja seurantaan.

6.9 Fluoresiiniangiografia-varjoainekuvaus (FAG)

Fluoresiiniangiografialla (FAG) tehdään verisuonten varjoainekuvauksia, jolloin niiden muoto nähdään tarkasti. FAG- kuvausta käytetään verisuonisairauksista johtuvien silmäkomplikaatioiden diagnosointiin ja seurantaan.

6.10 Silmien etuosavalokuva

Silmän etuosien rakenteista voidaan ottaa valokuva diagnosoitaessa tai dokumentoitaessa silmän etuosan sairauksia.

6.11 Meibomigrafia

Meibomian rauhasesten (sijaitsevat luomissa ja erittävät rasvaa silmän pinnalle) kuvantamiseen käytettävä tutkimus. Tutkimusta käytetään kuivan silmän diagnosointiin ja seurantaan.

6.12 Schirmer-testi

Schirmerin testillä voidaan tutkia kyynelnesteen erittymisen määrää. Tutkimusta käytetään kuivan silmän diagnosointiin ja seurantaan.

6.13 Kyyneltiehuuhtelu

Kyyneltiehuuhtelu suoritetaan pienellä neulalla ja suolaliuosinjektiolla, jolla avataan ja huuhdellaan kyyneltiet.

6.14 Ortoptinen ja pleoptinen tutkimus

Ortoptiset tutkimukset, hoitosuunnitelman laadinnan ja seurannan suorittaa optometrismi.

Ortoptisessa ja pleoptisessa tutkimuksessa tutkitaan näköön liittyvien kaksoiskuvien syytä ja hoitoa. Aiheuttaja voi olla patologinen tai toiminnallinen karsastus. Patologiaa epäiltäessä potilas ohjataan silmälääkärin tutkimukseen ja sitä kautta mahdollisiin jatkotutkimuksiin (esimerkiksi magneettikuvaus ja/tai laboratoriotutkimukset).

Karsastukseen liittyvä hoito voi olla optinen ja/tai ortoptiset silmäharjoitteet. Hoito suunnitellaan aina yksilöllisesti, mutta vaatii usein ensikäynnin jälkeen seurantakäyntejä.

7 Lähteet ja liitteet

Lähteet:

Duodecim, Käypä hoito -suositukset

Liitteet:

NÄE ry, Tekes-hanke, loppuraportti

NÄE ry, Julkisesti rahoitettujen silmäterveydenhuollon palvelujen tuotanto optikkoliikkeessä

Tekijät:

NÄE ry:n moniammatillinen työryhmä